

Анализ на проучване на знанията и нагласите на гражданите в областта на радиоекологията и радиационната защита

“Мониторинг на радиоактивно замърсяване в градска среда. Готовност на населението и организациите за справяне с предизвикателствата при радиоактивно замърсяване”

д-р Младен Митев,
Институт за ядрени
изследвания и ядрена
енергетика към
Българската академия
на науките

25 май 2022 г.

Въведение

- Използването на ядрената енергия в медицината и индустрията има много дълга история
- В последните десетилетия приложенията на ядрената наука се характеризират с :
  - Висока степен на безопасност
  - Изключително нисък процент на аварииите, довели до последствия за околната среда
  - Милиарди тонове спестени вредни емисии от парникови газове и дребни прахови частици в околната среда
  - Изключителни ползи за населението в световен мащаб

Неодобрението на големи групи от населението относно използването на ядрената енергия, буди недоумение у голяма част от специалистите. Това налага извършване на проучване на знанията и нагласите на гражданите в областта на радиоекологията и радиационната защита.

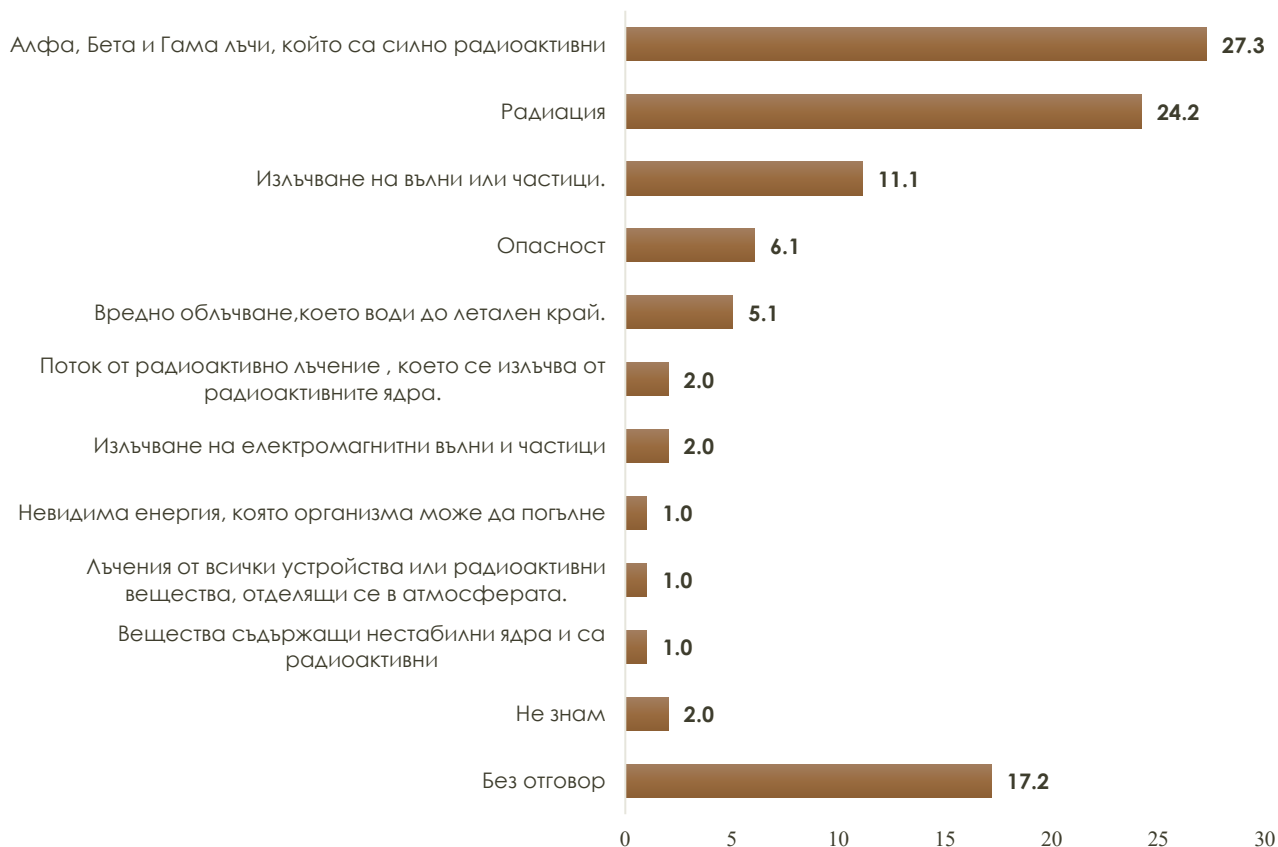
Цел на проучването

- да се оцени степента на познание и осведоменост на гражданите по въпроси свързани с радиологични познания, лъчеви и токсични натоварвания от радиоактивни отпадъци;
- да се установят общите притеснения и страхове, които радиационното въздействие събужда в населението;
- да се оцени текущото състояние на гражданската информираност за наличност на природни източници на йонизиращи лъчения и на техногенните такива в района на местоживеене;
- да се оцени осведомеността на гражданите по въпроси свързани с реализиране и мониторинг на управленчески политики в радиологията и радиационната защита,
- да бъдат идентифицирани мерките предприемани от държавата за справяне с възникналите в миналото инциденти и готовността на държавната и местната власт за системно управление на източниците на радиация в страната;
- да бъдат идентифицирани предпочитаните от гражданите канали за получаване на информация.

Анализ на резултатите от проведеното проучване

А. Степен на познание и осведоменост на гражданите по въпроси свързани с радиологични познания, лъчеви и токсични натоварвания от радиоактивни отпадъци

Какво според вас представляват йонизиращите лъчения/радиация?

Анализ на резултатите от проведеното проучване

А. Степен на познание и осведоменост на гражданите по въпроси свързани с радиологични познания, лъчеви и токсични натоварвания на радиоактивни отпадъци

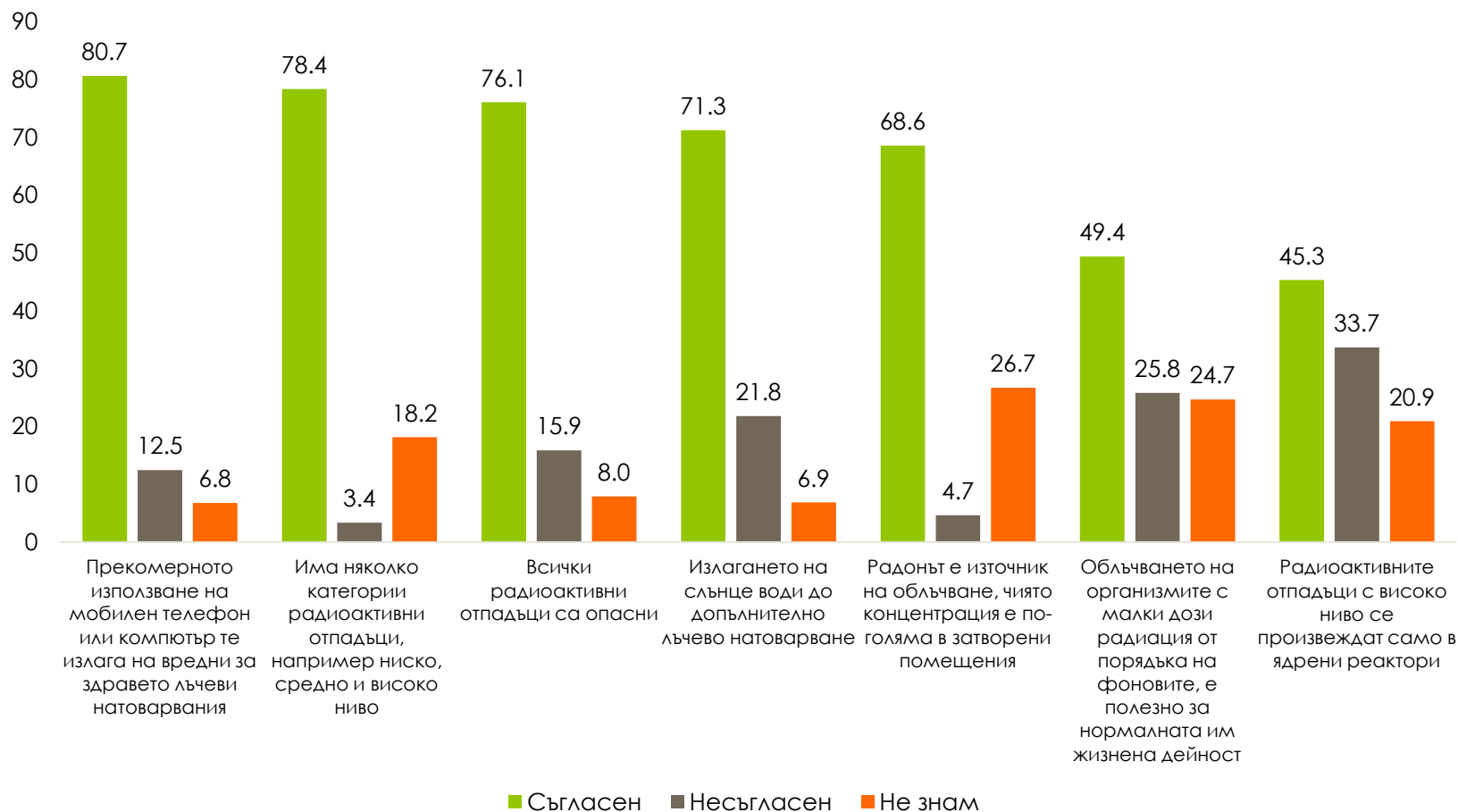
Според вас, кои от изброените са най-изявените източници на радиация в нашето ежедневие?

Анализ на резултатите от проведеното проучване

А. Степен на познание и осведоменост на гражданите по въпроси свързани с радиологични познания, лъчеви и токсични натоварвания на радиоактивни отпадъци

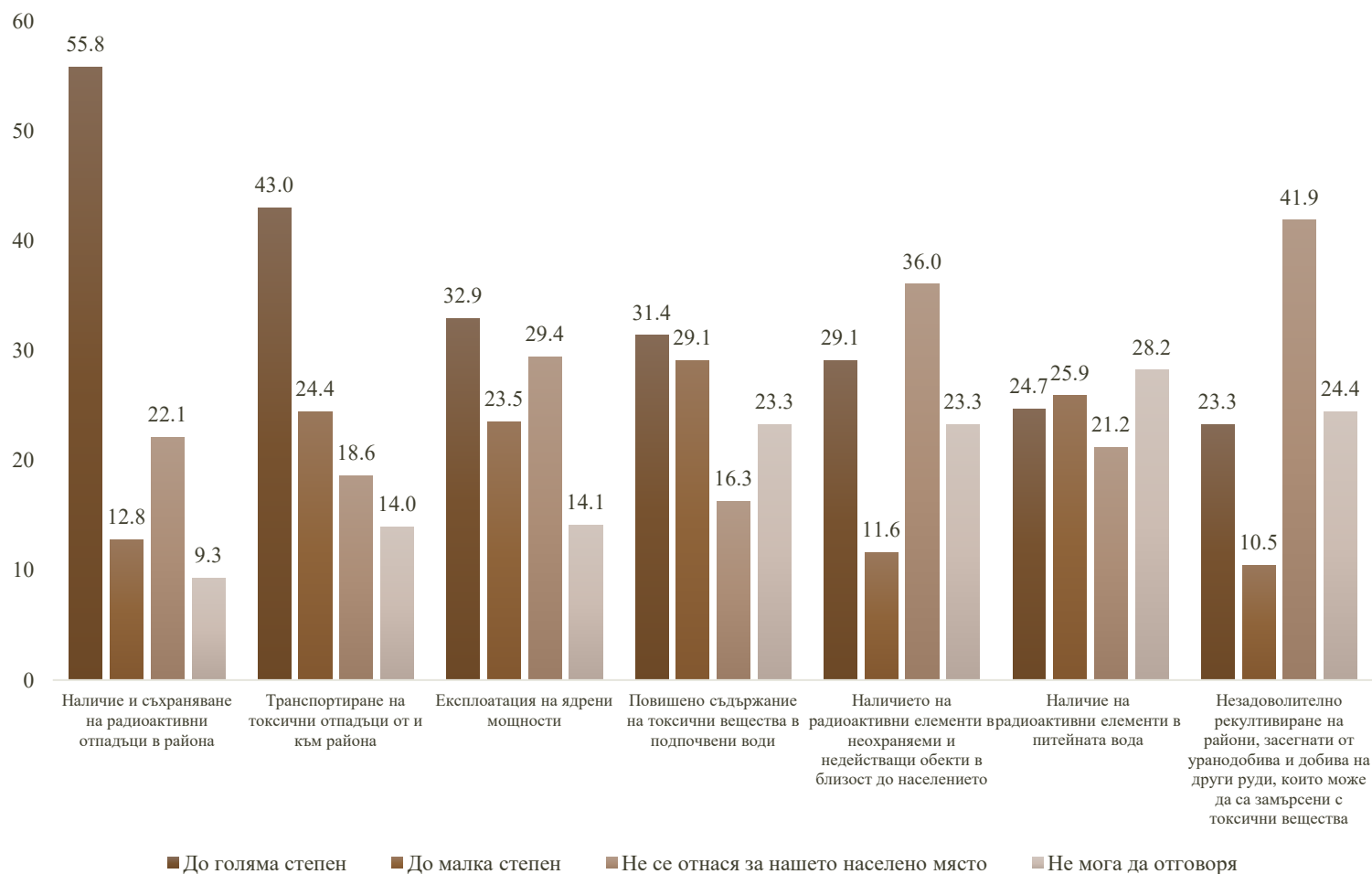
Моля посочете с кое от следните твърдения сте съгласни/несъгласни:

Основни притеснения за здравето, свързани с източниците на йонизиращи лъчения

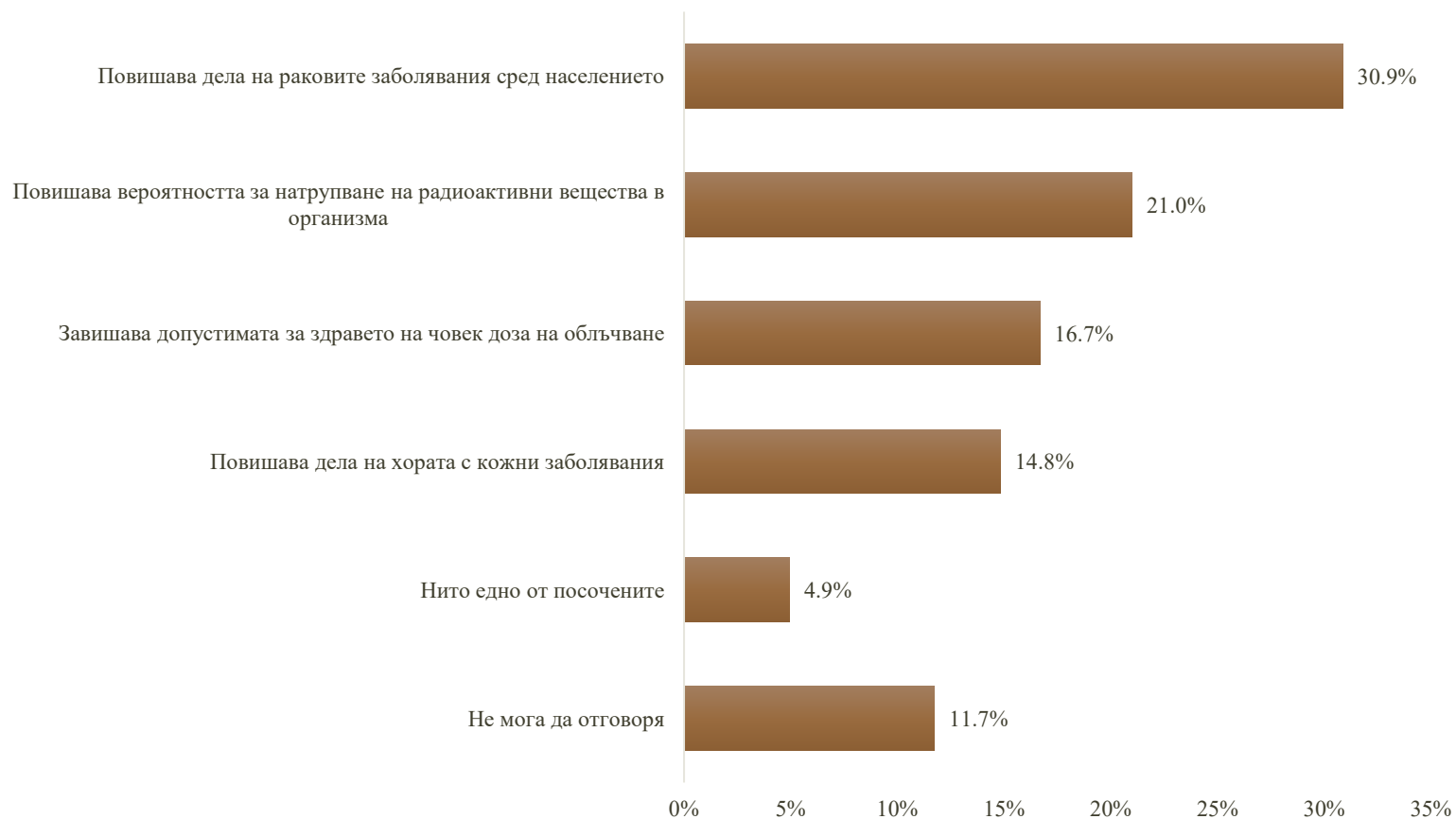

Притеснения на населението относно различните източници на йонизиращи лъчения с природен и техногенен произход

Очақвания на населението относно въздействието на йонизиращите лъчения върху хората

Защитата от източниците на радиация в представите на населението

Радиоактивното мляко може да стане отново здравословно след като бъде преварено	Съгласен	Несъгласен	Не знам
Евробарометър (2001г.)	11,8%	64,2%	24,0%
Евробарометър (2005г.)	10,0%	75,0%	15,0%
Проучване сред учители и представители на администрация в рискови места (2020г.)	2,3%	69,0%	28,7%

^[1] Eurobarometer 55.2 "Europeans, science and technology", December 2001, European Commission

^[2] Special Eurobarometer 224 "Europeans, Science & Technology", June 2005, European Commission

Заключение

- Представите на основната част от населението за опасностите от използването на ядрената енергия се формират основно от медиите и биха могли да бъдат променени чрез активно информиране
- Хората не свързват непременно източниците на йонизиращи лъчения включително и техногенните такива в района си на местоживеене с опасност
- Представите на основната част от населението за защита от радиацията се формират основно от медиите, но е налице и ясна представа за физическите процеси, когато отсъства външно влияние, чрез подвеждащи въпроси

Установена е необходимост от допълнителни усилия в разпространението на основни знания по отношение на взаимодействието на радиоактивните лъчения и околната среда, включително и в училищните програми и на територията на цялата страна.

Благодаря за вниманието!